

Årsbudget 2023

Flerårsplan 2024 - 2026

Innehållsförteckning

Övergripande kommentarer och organisation

Förord budget 2022.....	5
Organisation	7

Mål och prioriteringar

Målarbete.....	9
Strategiska inriktningsområden.....	12
Hållbarhetsnyckeltal.....	16

Ekonomi

Budgetförutsättningar.....	18
Ekonomi.....	22
Driftredovisning.....	
- Sammanställning driftbudget.....	25
- Driftbudget 2022, förändringar.....	25
- Driftbudgetens flerårsplan 2023 - 2025, förändringar.....	27
Investeringsredovisning.....	
- Sammanställning investeringsbudget.....	28
- Investeringsbudget, planerade större projekt.....	29
Resultatbudget.....	30
Balansbudget.....	31
Kassaflödesanalys.....	32

An aerial photograph of a city grid, overlaid with a semi-transparent red filter. The image shows a dense network of streets and buildings, with a prominent intersection in the center. The text is centered over the image.

Övergripande kommentarer och organisation

Förord budget 2023

6 | ÖVERGRIPANDE KOMMENTAR OCH ORGANISATION

Margareta Widén-Berggren (S)
v ordf kommunstyrelsen

Jacob Spangenberg (C)
ordf kommunstyrelsen

Lisa Norén (S)
ordf socialnämnden

Josefin Nilsson (C)
ordf barn- och utbildningsnämnden

Jonas Lennström (S)
ordf kultur och fritidsnämnden

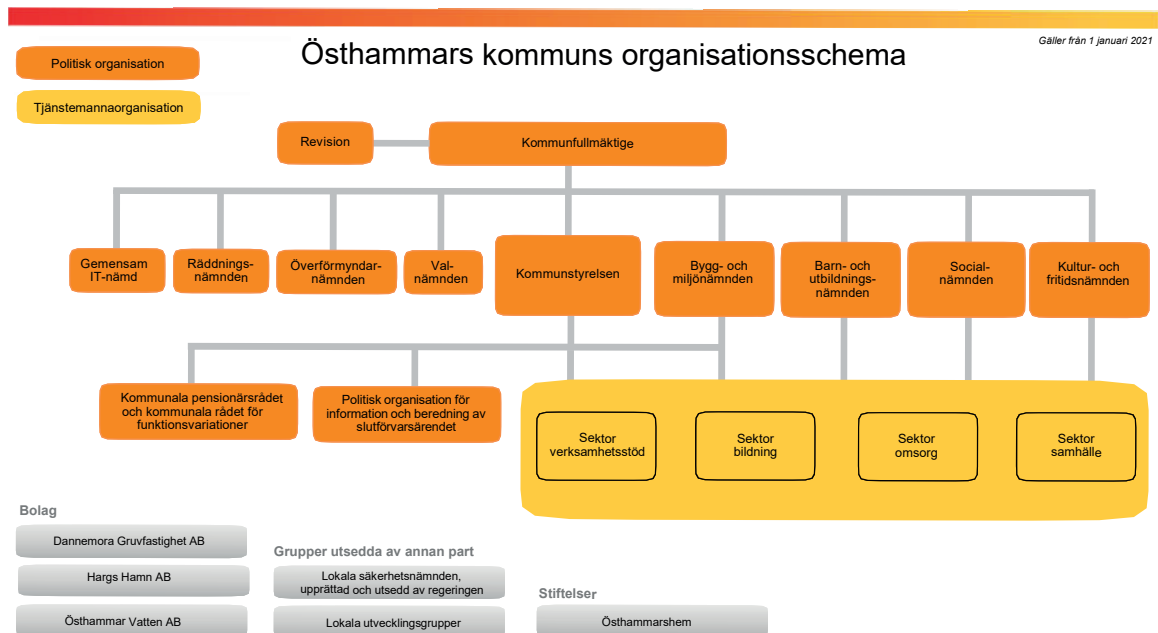
Tomas Bendiksen (S)
ordf bygg- och miljönämnden

Organisation

Kommunens organisation består av politiska nämnder, en förvaltningsorganisation och bolag.

I kommunfullmäktige och de olika nämnderna sitter förtroendevalda, som har det politiska ansvaret för kommunens verksamhetsområden. Förvaltningsorganisationen består av fyra sektorer uppdelade i verksamheter och enheter där våra medarbetare arbetar med att genomföra de beslut som tas i kommunfullmäktige och nämnderna.

De kommunala bolagen styrs av en styrelse och har egna anställda som genomför arbetet.

Målarbete

I budgethandlingen beskrivs den politiska viljeinriktningen för det kommande året genom två strategiska inriktningsområden. För att kunna mäta om vi blir bättre inom dessa områden så knyts ett antal styrtal till vart och ett av dessa områden. Styrtalen är det vi mäter och kommande års ambition uttrycks som ett måltal. Styrtalen visar vad vi vill uppnå, är jämförbara med andra kommuner och mäts huvudsakligen av andra. Styrtalen och måltalen antas samtidigt som de ekonomiska budgetramarna, då ambitioner för vad man vill uppnå och resurser har ett naturligt samband.

Röd tråd från kommunfullmäktige till medarbetare

Kommunfullmäktiges målarbete konkretiseras genom nämndernas målsättningar. Utifrån respektive grunduppdrag och fullmäktiges politiska ambitioner, styrtal och måltal arbetar nämnderna fram egna mål som verksamheter och enheter sedan ska planera och arbeta utifrån. Nämndernas samlade mål kan ses som en gemensam beställning till förvaltningen, som tar hand om den politiska beställningen genom att nämndmålen fördelas ut till den eller de sektorer som har kompetens och resurser att åstadkomma förflyttning inom målområdet. Sektorernas verksamheter och enheter bryter ner de nämndmål de tilldelats i delmål och aktiviteter. Det är genom aktiviteterna som målarbetet omsätts i konkret handling. Med detta gemensamma arbetsätt skapas en röd tråd från kommunfullmäktiges strategiska inriktningsområden hela vägen till medarbetarnas dagliga arbete.

Företagande

Östhammars Kommun har ett mycket starkt näringsliv, vilket är grunden för den offentliga välfärden. Vår lokala och regionala arbetsmarknad är fortsatt stark med en mycket låg arbetslöshet. Vi vill bidra till att detta fortsätter, genom ett aktivt näringslivsarbete. Ambitionen i alla kontakter och all myndighetsutövning gentemot företag, är att göra det möjligt för sökanden/kunden att lyckas men alltid med bibehållen rättssäkerhet och likabehandling.

Genom Stiftelsen Östhammarshem och kommunens huvudägande i Hargs Hamn AB, bidrar dessa två företag bidra till en långsiktig positiv utveckling av kommunen. Bra och fler hyresrätter i trygga och trivsamma miljöer och goda hamntjänster utvecklar såväl näringsliv som boende.

Fritid och kultur

Goda förutsättningar att utöva fritids- och kulturaktiviteter är viktiga faktorer för kommunens attraktivitet och en god folkhälsa. Vi vill genom samarbete med föreningslivet och civilsamhället, skapa mötesplatser och aktiviteter för alla medborgare. Vår kulturskola bidrar till att alla barn och ungdomar ges möjlighet att utveckla sig inom musik, dans och teater. Den ska fortsatt vara avgiftsfri.

Klimat och miljö

I den kommunala verksamheten ska klimatpåverkan och miljökonsekvenser beaktas. Det gäller allt från upphandling och inköp, till hur vi organiserar omsorg och undervisning. All kommunal verksamhet ska präglas av höga miljöambitioner. Vi har tydligt

fokus på att använda digitala lösningar och att köpa in lokalproducerade produkter och tjänster. Tillsammans med Region Uppsala arbetar vi för god kollektivtrafik längs pendlingsstråken, såväl som genom anropsstyrd trafik på landsbygden. Utbyggnaden av gång- och cykelvägar ska prioriteras. Tillsammans med Region Uppsala ska vi fortsätta utbyggnaden av nya hållplatser och trafiknoder. Vi arbetar också för att medborgarna i kommunen ska bli medvetna om sin roll i klimatarbetet.

Östhammars kommuns egna verksamheter ska bli helt fria från användning av fossil energi senast år 2030. Kommunens stora vatten- och avloppsutmaningar ska lösas. Arbetet med en realistisk vatten- och avloppsplan, för såväl ett kortare som längre perspektiv ska slutföras, så att det blir möjligt att bygga i hela kommunen. Tillsammans med företag i kommunen vill vi träffa en överenskommelse om att gemensamt arbeta för lägre klimatpåverkan. Vattenkvaliteten i våra innerfjärdar och vattendrag är i vissa fall dålig. Kommunen ska tillsammans med sakkunniga, mark- och vattenägare driva på för minskade utsläpp. Baserat på kunskap och fakta, ska vi ta ställning till om och i så fall när den naturliga delen av Karö våtmark ska färdigställas.

Lika möjligheter – likabehandling - rättssäkerhet

Östhammars kommun ska präglas av en samhällsplanering som motverkar segregation inom alla områden. Utanförskap är en av vår tids största samhällsutmaningar. Alla upplåtelseformer för bostäder är lika viktiga. Hyresrätter, bostadsrätter och villor ska kunna erbjudas även i nya bostadsområden som planeras i vår kommun. Ålder, kön, etnicitet, och ekonomiska förutsättningar ska inte påverka hur du blir behandlad i den kommunala verksamheten. I all vår myndighetsutövning är vår ambition att få den som söker tillstånd för att utforma sitt liv eller sitt

företag, att lyckas. Kommunens omsorg och vård av äldre ska kännetecknas av trygghet, delaktighet och ett värdigt och positivt bemötande. Hjälpen och stödet ska anpassas efter den enskildes behov och önskemål. Myndighetsbeslut ska alltid präglas av professionalitet och rättssäkerhet.

Tillit och förtroende

Tillit skapas i möten mellan människor. Kommunen är den del av samhället som ligger närmast medborgarna. Det skapar ett särskilt ansvar för oss. Våra verksamheter ska utvecklas genom att de förtroendevalda och medarbetarna arbetar med en medskapande dialog tillsammans med medborgarna. Det är viktigt att förstå vilka förväntningar jag som medborgare ska ha på kommunens service.

Ekonomi och tillväxt

Östhammars kommun är flerkärnig till sin natur. Vår ambition är att behålla och utveckla offentlig- och annan service så långt som möjligt, i hela kommunen. Vi har en hög ambition att växa med 1 % per år, vilket innebär cirka 200 fler invånare. Detta förutsätter fler bostäder, såväl inom som utom detaljplanelområden och omfattande investeringar i infrastruktur av olika slag: vägar, gång- och cykelvägar, vatten- och avloppsledningar. Men det förutsätter också ändamålsenliga lokaler, rätt lokaliserade och dimensionerade. Vi möjliggör detta genom strategiska och väl genomtänkta beslut. Vi är beredda att öka skuldsättningen för att klara finansieringen av investeringar. Samtidigt gör vi det med ett långsiktigt ansvar för kommande generationer. Vi som lever och verkar nu måste överlämna vår kommun i ett bra skick, utan att uttömma möjligheter till finansiering av investeringar.

Ekonomisk hållbarhet betyder balanserad tillväxt, där kommunen växer på ett dynamiskt sätt utan

negativa ekonomiska konsekvenser. Vår avsikt är att genom markanvisningar samverka med den privata sektorn för att utveckla fler bostadsområden. Det ska fortsatt vara lätt att få bygglov på landsbygden, vilket bidrar till en levande landsbygd. Vår ambition är att varsamt hushålla med kommuninvånarnas skattepengar, så att vi inte uttömmar kommande generationers möjligheter att investera i välfärd och infrastruktur. En långsiktig investeringsplan med årliga revideringar kommer att visa vägen för detta. Alla har ansvar för sin del av ekonomin, men också ansvar för helheten. Nya innovativa arbetsätt och verktyg ska användas.

Bättre beredskap för samhällskriser

Den långvariga och svåra samhällskris, som pandemin skapat har visat på behovet av en bättre beredskap. Den senaste utvecklingen i Europa med ett brett upplagt angreppskrig på vårt grannland Ukraina, har ytterligare förstärkt behovet. Beredskapen gäller i första hand kommunens egna verksamheter och vår förmåga att verka. Välfärdsleveransen måste fungera, även under svåra påfrestningar. Kommunmedborgarna har också förväntningar på lokal vägledning när det gäller krishantering. Sverige saknar idag i stora stycken ett civilt försvar. Vi måste lokalt öka vårt arbete med dessa förberedelser. Vår bedömning är att den nationella nivån arbetar för långsamt. Vi kommer att arbeta för att länets kommuner, Region Uppsala samt Länsstyrelsen arbetar med detta på ett ambitiöst sätt

Vuxnas lärande

Ett lärande samhälle ger alla medborgare förutsättningar att kunna påverka sitt och andras liv. Att utvecklas och lära sig nya saker under hela livet gör att vi växer som människor och ger oss möjlighet att våga ta oss an nya utmaningar. Biblioteken, folkbildningen, vuxenutbildningen och ett aktivt förenings-

liv, är exempel på verksamheter som är viktiga för vuxnas lärande.

På motsvarande sätt främjar en lärande organisation medarbetarnas utveckling och förmågor. Att verka för en organisation som uppmuntrar, utbildar och planerar för en utveckling av arbetsuppgifter bidrar till en ökad delaktighet och engagemang inom hela den kommunala verksamheten.

Barn och unga

Genom omsorg, lärande och lek lägger förskolorna grunden för det livslånga lärandet. Vi ska kunna garantera en trygg förskola och skola samt att stödfunktioner finns tillgängliga för alla barn och elever, vilket är grunden för goda resultat.

Det hälsofrämjande arbetet, ändamålsenliga lokaler samt inspirerande utemiljöer ser vi som viktiga förutsättningar för att nå målet att skapa en skola med rätt förutsättningar för ökad måloppfyllelse.

Gemensamt ansvar

Samhället ska kunna ta vara på de erfarenheter och kunskaper som människor förvärvat genom livet. Medborgarna ska kunna känna sig trygga, uppleva gemenskap och känna sig delaktiga i Östhammars kommun. Alla ska kunna fungera som självständiga individer, som har möjligheter att göra egna val utifrån intressen, önskemål och behov. När den enskilde behöver stöd ska kommunen, tillsammans med den enskilde, anhöriga, regionen, myndigheter och civilsamhället, samverka och möta upp behoven.

Öppen och välkomnande

Det ska alltid vara lätt att få kontakt med Östhammars kommun, för att känna delaktighet och inflytande. En god information och bra kommunikation med våra medborgare och medarbetare skapar förutsättningar för väl förankrade beslut.

Vi vill utveckla det politiska samtalsklimatet mellan majoritet och opposition, för att få långsiktiga beslut för medborgarnas bästa.

Naturliga mötesplatser med trygghet och trivsel skapar forum för dialog och inflytande. Östhammar direkt, vår kundtjänst, är en ingång. Även andra informationskanaler och informationsforum finns och utvecklas för att underlätta för goda kontakter, tillgänglighet och inflytande.

Den beskrivna riktningen kan sammanfattas i två strategiska inriktningsområden för Östhammars kommun: **God välfärdsleverans** och **God samhällsutveckling**. Utvecklingen inom de två områdena följs genom sex styrtal vardera.

Strategiska inriktningsområden

God välfärdsleverans

Styrtal	Källa	Utfall 2020	Utfall 2021	Måltal 2023	
1	Soliditet inklusive pensionsförpliktelser, koncernen	Egna data	22%	24%	2022:s nivå eller bättre
2	Självfinansieringsgrad	Egna data	85%	122%	>100%
3	Nettokostnadsutveckling	Egna data	Positiv	Positiv	Positiv
4	Elever i årskurs 9 med grundläggande gymnasiebehörighet	Egna data	82%	85%	>85%
5	Brukarbedömning hemtjänst	Öppna jämförelser	86	-	2022:s nivå eller bättre
6	Kommunen sköter sina olika verksamheter bra	Medborgarundersökn.	-	65	Bättre än 2022

God samhällsutveckling

Styrtal		Källa	Utfall 2020	Utfall 2021	Måltal 2023
7	Befolkningsutveckling	SCB	1	113	150
8	Kommunen är en bra plats att bo och leva på	Medborgarundersökn.	-	94	Bättre än 2022
9	Miljö- och klimatindex	Medborgarundersökn.	-	41	Bättre än 2022
10	Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute	Medborgarundersökn.	-	86	Bättre än 2022
11	Jämlikhetsindex	Medborgarundersökn.	-	25	Bättre än 2022
12	Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen	Medborgarundersökn.	-	29	Bättre än 2022

Budgeten ska ange vilka finansiella och verksamhetsmässiga mål som är avgörande för en god ekonomisk hushållning. De mörkmarkerade styrtalen i tabellerna ovan är de som har betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Utöver arbete inom de strategiska inriktningsområdena uppdrar Kommunfullmäktige Kommunstyrelsen särskilt att:

- Fortsätta arbetet med att utveckla och stärka medborgardialogen.
- Arbeta aktivt för att sänka sjuktalet.
- Öka kommunens förmåga vid kris och extraordinära händelser.

Förklarande text per styrtal

S1: Soliditet inklusive pensionsförpliktelser, koncernen. Måttet mäter en organisations långsiktiga finansiella ställning och handlingsfrihet. Värdet beräknas genom formeln (Eget kapital – Pensionsförpliktelser) / Summa tillgångar. Eget kapital är skillnaden mellan en organisations tillgångar och skulder. Högt är bra.

S2: Självfinansieringsgrad. Beskriver hur stor andel av årets investeringar som kommunen kan finansiera med egna medel i form av återstående intäkter. Värdet beräknas genom formeln (Årets resultat (enligt RR)+ årets avskrivningar) / årets nettoinvesteringar. Högt är bra.

S3: Nettokostnadsutveckling. Ökningen av skatteintäkter och generella bidrag (%) ska vara högre än nettokostnadsökningen (%). Om så är fallet är utfallet positivt.

S4: Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram. Antal elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram dividerat med antal elever som fått eller skulle ha fått betyg i minst ett ämne enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet i årskurs 9. För att ha gymnasiebehörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och i minst fem andra ämnen från grundskolan. Kolada ID N15436. Högt är bra.

S5: Brukarbedömning hemtjänst. Antal personer i åldrarna 65 år och äldre som uppgett "Mycket nöjd" eller "Ganska nöjd" på frågan "Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har?" dividerat med samtliga personer i åldrarna 65 år och äldre i ordinärt boende med hemtjänst som besvarat undersökningen av äldres uppfattning. "Vet ej/Ingen åsikt" är exkluderade ur nämnaren. Källa: Undersökningen av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och äldreboenden, Socialstyrelsen. Kolada ID U21468. Högt är bra.

S6: Kommunen sköter sina olika verksamheter bra. Resultatet hämtas från SCB:s årliga medborgarundersökning och baseras på självrapporterade mått, utifrån en randomiserad grupp invånare. Utfallet baseras på fråga 39 i medborgarundersökningen och andelen som svarat "Ganska bra" och "Mycket bra". Utfall för 2022 presenteras i december 2022. För 2023 så sätts måltalet till att vara högre än utfallet för 2022. Högt är bra.

S7: Befolkningsutveckling, nettoökning av befolkningen Den rapporterade befolkningsutvecklingen är resultat av antalet födda, avlidna, in- och utflyttade personer under ett år. För helårsrapportering används den officiella SCB-statistiken per den 31/12. För tertials- och delårsrapportering används preliminär statistik som hämtas ur FBWebb / Skatteverket. Högt är bra.

S8: Kommunen är en bra plats att bo och leva på. Resultatet hämtas från SCB:s årliga medborgarundersökning och baseras på självrapporterade mått, utifrån en randomiserad grupp invånare. Utfallet baseras på fråga 38 i medborgarundersökningen och andelen som svarat "Ganska bra" och "Mycket bra". Utfall för 2022 presenteras i december 2022. För 2023 så sätts måltalet till att vara högre än utfallet för 2022. Högt är bra.

S9: Miljö- och klimatindex. Resultatet hämtas från SCB:s årliga medborgarundersökning och baseras på självrapporterade mått, utifrån en randomiserad grupp invånare. Utfallet baseras på genomsnittet av två frågor i medborgarundersökningen; fråga 24e "Hur tycker du följande saker fungerar i din kommun? Kommunens arbete för att minska sin egen miljö- och klimatpåverkan i sina verksamheter." och andelen som svarat "Ganska bra" och "Mycket bra" samt fråga 24f "Hur tycker du följande saker fungerar i din kommun? Kommunens information om vad du kan göra för att minska din miljö- och klimatpåverkan." och andelen som svarat "Ganska bra" och "Mycket bra". Utfall för 2022 presenteras i december 2022. För 2023 så sätts måltalet till att vara högre än utfallet för 2022. Högt är bra.

S10: Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute. Resultatet hämtas från SCB:s årliga medborgarundersökning och baseras på självrapporterade mått, utifrån en randomiserad grupp invånare. Utfallet baseras på fråga 19 a i medborgarundersökningen och andelen som svarat "Ganska trygg" och "Mycket trygg". Utfall för 2022 presenteras i december 2022. För 2023 så sätts måltalet till att vara högre än utfallet för 2022. Högt är bra.

S11: Jämlikhetsindex. Resultatet hämtas från SCB:s årliga medborgarundersökning och baseras på självrapporterade mått, utifrån en randomiserad grupp invånare. Utfallet baseras på genomsnittet av tre frågor i medborgarundersökningen; fråga 33a "Upplever du att din kommun arbetar aktivt för att förbättra integration och delaktighet av människor i samhället?" och andelen som svarat "Till stor del" och "Helt och hållet", fråga 33c "Upplever du att din kommun arbetar aktivt för att minska diskrimineringen i samhället?" och andelen som svarat "Till stor del" och "Helt och hållet" samt fråga 33b "Upplever du att din kommun arbetar aktivt för att förbättra toleransen för människors olikheter? T.ex. utifrån ålder, kön eller könstillhörighet, sexualitet, religion, etnicitet eller funktionsnedsättning." och andelen som svarat "Till stor del" och "Helt och hållet". Utfall för 2022 presenteras i december 2022. För 2023 så sätts måltalet till att vara högre än utfallet för 2022. Högt är bra.

S12: Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen Resultatet hämtas från SCB:s årliga medborgarundersökning och baseras på självrapporterade mått, utifrån en randomiserad grupp invånare. Utfallet baseras på fråga 31c i medborgarundersökningen och andelen som svarat "Ganska bra" och "Mycket bra". Utfall för 2022 presenteras i december 2022. För 2023 så sätts måltalet till att vara högre än utfallet för 2022. Högt är bra.

Hållbarhetsuppföljning

Agenda 2030 - de globala målen för hållbar utveckling

De globala målen antogs av världens ledare 2015. Målen ska bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling och vara uppnådda till år 2030 i världens alla länder.

Agenda 2030 och Globala målen syftar till att skapa en hållbar utveckling. En hållbar utveckling innebär att vi tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillfredsställa sina behov. Det innebär att vi måste leva på ett sätt idag som innebär att framtida generationer ska kunna ha samma möjligheter som vi.

I vår kommun har vi också ett ansvar för genomförandet av Agenda 2030. Det kräver engagemang från olika aktörer som civilsamhällsorganisationer, kommuner och regioner samt näringslivet. Vi har alla en viktig roll att spela för att ingen människa ska lämnas utanför. Nedan följer våra nyckeltal för hållbar utveckling. Nyckeltalen knyter till Agenda 2030 målen och kommunens egna policydokument inom hållbarhetsområdet. Nyckeltal är mått som vi följer systematiskt under året, utan att styra mot.

Utfall och analys av hållbarhetsnyckeltal redovisas i kommunens årsredovisning.

Hållbarhetsnyckeltal

Demografisk försörjningskvot	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)	
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv	
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	
Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel (%) av bef.	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	
Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	
Förstagångsväljare som röstade i senaste kommunfullmäktigevalet, andel (%)	
Risk för undernäring på särskilda boenden	
Halt totalfosfor och totalkväve (µg/l) i kustvatten inom mätprogram Svealands Kustvattenvårdsförbund.	
Allmänt sett, tycker du att man kan lita på människor?	
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)	
Invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	

Ekonomi

The image shows a wide, calm body of water, likely a fjord or a large lake, surrounded by dense evergreen forests. In the distance, a long, narrow island or peninsula stretches across the horizon. The sky is filled with soft, grey clouds. The entire scene is overlaid with a semi-transparent teal or green filter, which makes the colors appear muted and monochromatic. The word 'Ekonomi' is written in a clean, white, sans-serif font in the upper left quadrant of the image.

Budgetförutsättningar

Kommunernas ekonomi framöver

Den senaste prognosen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) vilar på ett samhällsekonomiskt scenario för utvecklingen globalt och i Sverige fram till år 2025. Analysen bygger på en konjunkturprognos till och med 2023. Efterföljande år (2024–2025) utgör kalkylår där utvecklingen följer en trendframskrivning.

Skatteunderlagsprognosen är baserad på den samhällsekonomiska bild som presenteras kortfattat nedan. Kommunens aktuella prognos för skatteunderlaget innebär en markant upprevidering av löneökningstakten på den svenska arbetsmarknaden (perioden 2022–2025). Detta bidrar till en upprevidering av prognosen för lönesumman samt det kommunala skatteunderlaget.

Då även löner och priser hos kommuner och regioner antas öka snabbare, innebär de högre skatteintäkterna inte någon reell resursförstärkning. Den samhällsekonomiska utvecklingen kommer kommande år att i hög grad präglas av just den urholkning av ”köpkraften” som snabbt stigande priser och löner leder till. Urholkningen kommer att slå olika för olika aktörer, men kvalitativt är det samma effekt som träffar hushåll, företag och offentlig sektor.

Baserat på rekordstora överraskningar i de svenska inflationsutfallen hittills i år samt att höga energipriser väntas bestå året ut revideras prognosen upp kraftigt. KPIF-inflationen beräknas skjuta över 5 procent som genomsnitt helåret 2022. Inflationen i Sverige antas dock gradvis sjunka, dels i takt med att energiprisernas bidrag till KPIF-ökningen mattas av, dels i takt med att den underliggande inflationen (KPIF exklusive energi) åter bedöms sjunka under 2 procent. Trots denna dämpning beräknas årsgenomsnittet för KPIF-inflationen 2023 hamna klart över målsatta 2 procent. Givet en period med långt högre

inflation än på länge i Sverige utgår prognosen från högre löneökningar (än tidigare prognoser).

Förutom den höga inflationen är det stigande räntor som i hög grad präglar de makroekonomiska utsikterna. Ett brant uppställ för marknadsräntorna följer inte minst av förväntningar om höjda styrräntor från en rad centralbanker. En fortsatt ränteuppgång tycks i det närmaste oundviklig, givet den globala inflationschocken samt de ännu mycket låga styrräntorna. Den normalisering som stundat under tio år av unikt låga räntor är därmed här med besked. Inflations- och ränteuppgången kommer att ha betydande åtstramande effekter på världsekonomin både i år och åren därefter, en motkraft till den postpandemiska återhämtning som ännu präglar många ekonomier.

Rysslands invasion av Ukraina är en annan viktig faktor just nu. Kriget är starkt bidragande till den senaste tidens energi- och råvaruprisinflation, och höjer osäkerheten vad gäller den ekonomiska utvecklingen framöver. Och tillförsikten bland hushåll och företag i Sverige har försvagats sedan invasionen inleddes.

Trots dessa globala motvindar pekar prognosen mot en fortsatt återhämtning av den svenska konjunkturen 2022 och 2023. Kriget i Ukraina bedöms inte ge några stora negativa effekter på den inhemska efterfrågan i Sverige. I frånvaro av kriget hade konjunkturen sannolikt varit starkare, men faktum är att ”återöppnandet av samhällsekonomin” i år utgör en relativt starkare kraft.

Trots hög smittspridning vid årets början har restriktionerna med anledning av covid-19 trappats ner markant. Återhämtningen för arbetsmarknaden beräknas därmed kunna fortgå – trots globala risker, hög inflation och stigande räntor. När det gäller selsättningen kvarstår ännu mer att hämta igen (än

för BNP), efter den lågkonjunktur som pandemin och restriktioner medförde. Särskilt delar av tjänstesektorn kommer kunna stärkas rejält i år, vilket gynnar inhemsk efterfrågan och jobben i Sverige. Detta kommer att driva upp antalet arbetade timmar, vilket gynnar lönesumman och det kommunala skatteunderlaget. Utrymmet för en fortsatt expansion av sysselsättningen krymper dock med tiden. Andelen arbetslösa sjunker 2023 under 7,5 procent, vilket är SKR:s uppskattning av jämviktsarbetslösheten. En allt måttligare tillväxt syns därför 2024 och 2025 för såväl arbetsinsatsen (timmar) som BNP.

Med anledning av kriget i Ukraina antar prognosen en klar dämpning för export och investeringar under innevarande år. Svackan förväntas dock vara temporär och tämligen snabbt återhämtad, liksom bli långt mer beskedlig än vad som inträffade första halvåret 2020. Mottagandet av ukrainska flyktingar föranleder samtidigt att de offentliga konsumtionsutgifterna i Sverige förhöjs i år, vilket alltså stärker inhemsk efterfrågan och BNP.

Kommunens förutsättningar

Budgeten för perioden 2023 till 2026 innehåller utmaningar för Östhammars kommun liksom för många kommuner i Sverige. Antal barn, unga och äldre i kommunen ökar snabbare än den grupp invånare vars skatteintäkter finansierar välfärden. Det betyder att behoven ökar snabbare än intäkterna och kärnverksamheterna kräver därför en större andel av organisationens resurser. För att kunna finansiera t ex skola och omsorg kommande år behöver kostnadseffektiviteten öka i hela den kommunala organisationen.

Ekonomiska förutsättningar för Östhammars kommun

En viktig budgetförutsättning bygger på hur Sveriges kommuner och Regioner (SKR) har bedömt skatteunderlagets utveckling samt utjämningsystemens förändringar under perioden 2022 - 2026.

År	30 jun	1 nov	Förändring	1 november året innan
2019	22 158	22 202		180
2020	22 294	22 212		10
2021	22 351	22 344		132
2022		22 500	(prognos)	156
2023		22 600	(prognos)	100
2024		22 700	(prognos)	100
2025		22 800	(prognos)	100

Enligt kommunens egen prognos bedöms antalet invånare vara 22 500 den 1 november 2022. Befolkningen bedöms öka med 100 invånare 1 november 2023 - 2025. 1 november är det datum som avgör nästkommande års nivå inom skatte- och utjämningsystemen. Därmed beräknas skatteunderlaget för åren 2023 - 2026 på 22 500 - 22 800 personer.

Personalkostnaderna är uppräknade med 5,4 % för 2023 i enlighet med prisindex för kommunal verksamhet (PKV), arbetskraftskostnader, där ingår även ökade kostnader för arbetsgivaravgifter och pensioner (PO-påslag) beräknade till 42,75 % (39,25 %).

Kompensation för inflation är beräknad till 2,7 % enligt förändringen PKV, övrig förbrukning.

Från och med budget 2022 sker beslut om investeringsbudgeten i kommunfullmäktige indelat i två kategorier:

Strategiska investeringar som avser större investeringar med beslut per projekt samt årligen återkommande investeringsramar där ramanslag beviljas för beslut i respektive nämnd.

Regelverket kring investeringsprocessen framgår av Regler för investeringar som är beslutat i kommunfullmäktige och gäller från och med 2021.

Känslighetsanalys

En kommun påverkas givetvis många gånger av händelser utanför dess egen kontroll. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys som visar hur olika förändringar påverkar kommunens finansiella situation. I tabellen nedan redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens resultat.

Här framgår bland annat att varje procents löneökning innebär en kostnad för kommunen på ca 11,0 mnkr.

Händelseförändring	Förändring (Mnkr)
Ränteförändring med 1 %	+/- 4,7
Löneförändring med 1 %	+/- 11,0
Bruttokostnadsförändring 1 %	+/- 23,7
Försörjningsstödsförändring 10 %	+/- 1,3
100 kommuninvånare	+/- 5,7
Förändrad utdebitering 1 kr	+/- 55,7
10 årsarbetare (genomsnittslön)	+/- 5,7

Total skattesats, kommun och region

Östhammars kommun har sedan sista skatteväxlingen år 2011 legat oförändrat på 21,69 kr. Av länets kommuner var det en kommun, Knivsta, som sänkte sin kommunalskatt år 2022.

	2022	
Enköping	33,05	21,34
Heby	34,21	22,50
Håbo	32,80	21,09
Knivsta	32,62	20,91
Tierp	33,00	21,29
Uppsala	32,85	21,14
Älvkarleby	34,40	22,69
Östhammar	33,40	21,69
varav Region Uppsala	11,71	11,71
Snitt Sverige	32,24	20,68
Snitt Sv regioner	11,56	11,56
Begravn.avg	0,26	

Folkmängd

	2021-12-31	2021*	2021**	2022**	2023**	2024**	2025**
FOLKMÄNGD							
Totalt	22 364	22 529	22 361	22 464	22 563	22 666	22 759
Män	11 475	11 584	11 459	11 516	11 566	11 611	11 662
Kvinnor	10 889	10 945	10 902	10 948	10 997	11 055	11 097
0-5 år	1 372	1 426	1 380	1 353	1 346	1 326	1 306
6-15 år	2 459	2 464	2 474	2 519	2 538	2 571	2 616
16-18 år	690	691	675	695	706	703	685
19-64 år	11 587	11 657	11 573	11 505	11 482	11 491	11 504
65-79 år	4 681	4 669	4 669	4 734	4 711	4 668	4 649
80-w	1 575	1 621	1 590	1 658	1 780	1 907	1 999
FOLKMÄNGDSFÖRÄNDRING							
Födda	194	213	200	198	194	193	196
Döda	275	256	255	252	252	255	265
Födelsenetto	-81	-43	-55	-54	-58	-62	-69
Flyttningsnetto	194	224	165	157	157	165	162
Befolkningsförändring	113	181	110	103	99	103	93

* Befolkningen utifrån SCB's befolkningsprognos 2020 med 2019 som bas använd i KF budget 2021-06-15

** Befolkningen utifrån SCB's befolkningsprognos 2021 med 2020 som bas

Ekonomi

För Östhammars kommun förväntas för 2022, likt 2021 ett positivt resultat jämfört med lagd budget, till stor del beroende på de tillfälliga statsbidragen under pandemin samt god utveckling av svensk ekonomi. Skatteprognoserna från SKR är dock fortsatt osäkra. För kommunen gäller det, trots de goda resultaten 2021 och troligtvis även 2022, ändå att se till att vi har god kostnadskontroll. Kommunen behöver fortsatt jobba med att effektivisera sin verksamhet genom att:

- Fortsätta arbetet med att minska kostnaderna för stab- och administration och på så sätt frigöra medel för kärnverksamheten
- Effektivisera arbetet genom digitalisering/automatisering
- Planera investeringar bättre genom att fortsätta arbetet med att ta fram lokalförsörjningsplaner och långsiktiga investeringsplaner.

Östhammars kommun arbetar från och med budget 2022 med en modell för resursfördelning, där alla verksamheter får kompensation för volymer (t.ex. fler barn/elever), indexuppräknningar och ökade kostnader för lönerörelse enligt centrala avtal. Utöver detta gör politiska prioriteringar och särskilda satsningar och effektiviseringar som beslutas i varje års budgetarbete.

Sammanfattning

Budgeten för Östhammars kommun är upprättad med ledning av de riktlinjer som antagits för god ekonomisk hushållning samt finansiella mål i denna budgethandling. För året 2023 läggs ett resultatmål om 1,5 %. För perioden 2024 till 2026 läggs ett resultatmål om 2 %. Kommunen beräknas uppfylla balanskravet under perioden. Av de övriga målen är det skattefinansieringsgraden som bedöms svårast att nå med hänvisning till de stora investeringar som behövs framöver. Östhammars kommun budgeterar ett resultat för 2023 på 22,6 mnkr vilket motsvarar 1,5 % av skatteintäkter samt kommunalekonomisk utjämning och statsbidrag.

De totala nettoinvesteringarna beräknas under 2023 uppgå till 196,5 mnkr. Totalt under perioden 2023 till 2026 beräknas kommunen investera för 512 mnkr.

Självfinansieringsgrad av investeringarna efter avdrag för investeringsbidrag beräknas under 2023 uppgå till 51 %. Detta innebär att investeringarna under 2023 inte förväntas kunna finansieras med skatteintäkter och investeringsbidrag, utan kommunen måste låna för att finansiera investeringarna. För att finansiera pågående investeringar 2023 samt de föreslagna investeringarna 2024 till 2026 beräknas de långfristiga lånen öka med 200 mnkr under perioden.

Investeringar

Kommunkoncernen står inför stora investeringar som kommer att kräva nya lån och troligtvis även nya borgensåtaganden. Det finns en risk att kommunen når koncernens lånetak om inte prioriteringar görs.

God ekonomisk hushållning och finansiella styrtal

Enligt kommunallagen (2017:725) ska kommuner ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. I budgeten ska skattesatsen och anslagen anges. Av budgeten ska det vidare framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. De finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges.

Budgeten ska även innehålla en plan för verksamheten under budgetåret. I planen ska det anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska då alltid vara periodens första år. Planen ska innehålla sådana finansiella mål som anges i första stycket.

Kommunens verksamhetsmål samt finansiella mål 2023-2026

Kommunens verksamhetsmål behandlas i avsnittet Målarbete i denna handling. De finansiella målen hanteras dels i *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv (KF 2013-12-10, § 125)*, dels i denna budgethandling där beslut fattas om tre finansiella styrtal inom ramen för ordinarie målarbete.

Mål inom ramen för beslutade Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv i korthet:

- Resultatöverskott i procent av skatteintäkter, statsbidrag och utjämningsbidrag ska på lång sikt uppgå till lägst 2,0 %.
- Verksamheternas nettokostnad får inte öka snabbare än ökningen av skatteintäkter och generella bidrag.

- Samtliga nämnder följer budget. Om en nämnd prognosticerar ett underskott/överskott om > 1 % av sin budgetram ska Kommunstyrelsen skyndsamt underrättas.

Mål inom ramen för ordinarie målarbete i Budget 2023-2026:

- Soliditet inklusive pensionsförpliktelse, koncern
- Självfinansieringsgrad
- Nettokostnadsutveckling

Ett årligt resultatöverskott av skatteintäkter och bidrag är ett krav enligt kommunallagen och nödvändigt för att säkerställa ekonomisk stabilitet över tid och möjliggöra nödvändiga investeringar. Att verksamhetens nettokostnad inte får öka snabbare än ökningen av skatter och bidrag ger utrymme för att över en längre tid skattefinansiera större delen av normal investeringsvolym i kommunen. Det innebär att kommunens kort- och långsiktiga finansiella handlingsutrymme, i form av likviditet och soliditet, behålls.

Självfinansieringsgrad av investeringar mäter kommunens förmåga att finansiera sina investeringar med skatteintäkter. Riktvärdet 100 % innebär att kommunen kan finansiera alla sina investeringar det året. Allt över 100 % kan användas till att amortera på lån eller stärka likviditeten, värden under 100 % innebär att kommunen behöver låna eller minska sin likviditet för att finansiera sina investeringar. Det kan variera på investeringsbehov mellan åren så man bör se på detta över en lite längre tidsperiod för att få en sammanhållen bild.

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas. För att uppnå god ekonomisk hus-

hållning bör kommunens soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser vara positiv.

FINANSIELLA STYRTAL

Budget	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Utveckling av skatter och bidrag (%)	4,9	3,5	3,0	3,1
Nettokostnadsutveckling (%)	5,8	2,9	2,9	3,0
Årets resultat (mnkr)	22,6	31,1	32,1	33,1
Årets resultat/ skatter och bidrag (%)	1,5	2,0	2,0	2,0
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar (%)	51	100	71	251
Soliditet enligt balansräkningen (%)	48	49	49	51
Soliditet inkl samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt (%)	27	29	30	33

Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

Balanskravet innebär i korthet att kommunen ska besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet ändå blir negativt i bokslutet är huvudprincipen att underskottet ska kompenseras med motsvarande överskott inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske.

Budgeten för 2023 och den ekonomiska planen för 2024-2026 uppfyller balanskravet. Kommunen har hittills gjort 22,3 mnkr i avsättning till Resultatutjämningsreserv (RUR) och budgeterar inte för att göra någon reservering till eller disponering från RUR under planperioden.

BALANSKRAVSUTREDNING

Budget	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets resultat	22,6	31,1	32,1	33,1
Reducering av samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	22,6	31,1	32,1	33,1
Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR)	0,0	0,0	0,0	0,0
Disponering till resultatutjämningsreserv (RUR)	0,0	0,0	0,0	0,0
Balanskravsresultat	22,6	31,1	32,1	33,1

Driftbudget

Nettokostnader per nämnd (tkr)	BUDGET 2022	BUDGET 2023	BUDGET 2024	BUDGET 2025	BUDGET 2026
Kommunstyrelse (KS)	-216 651	-241 311	-247 400	-251 152	-261 401
<i>varav finansförvaltning</i>	-18 756	-26 506	-27 965	-29 510	-31 097
<i>varav kommunledningskontor</i>	-138 452	-145 061	-150 855	-153 639	-157 594
<i>varav enh för arbete o sysselsättning (AME)</i>	-7 677	-7 566	-7 701	-7 882	-8 087
<i>varav teknisk förvaltning</i>	-58 266	-62 178	-65 879	-70 121	-74 622
<i>varav rationaliseringar</i>	6 500	0	5 000	10 000	10 000
Lokal Säkerhetsnämnd	0	0	0	0	0
Bygg- och miljönämnd (BMN)	-5 923	-5 255	-5 377	-5 509	-5 648
Kultur- och fritidsnämnd (KFN)	-41 726	-45 271	-46 878	-47 919	-49 022
Barn- och utbildningsnämnd (BUN)	-598 409	-622 413	-635 144	-648 124	-660 423
Socialnämnd (SN)	-546 760	-576 805	-598 707	-612 928	-636 329
<i>Socialnämnd extra statsbidrag</i>	11 800	11 800	11 800	0	0
Verksamhetens nettokostnad	-1 397 669	-1 479 254	-1 521 705	-1 565 632	-1 612 821
Skatter och generella statsbidrag	1 433 506	1 503 320	1 556 332	1 603 196	1 653 389
Räntenetto	-1 000	-1 500	-3 500	-5 500	-7 500
Årets resultat	34 837	22 566	31 127	32 064	33 068

Driftbudget 2023

Förändringar jämfört med 2022 års budget

Till 2023 räknas lönebudgeten för 2022 upp med 5,4 %, en ökning på 56,2 mnkr. Övriga kostnader räknas upp med 2,7 % efter PKV (prisindex kommunalverksamhet) april 2022, en ökning med netto 33,3. Intäkter har räknats upp med 2,7 % efter PKV april 2022, en ökad intäkt på 23,8 mnkr. Vilket betyder netto exklusive löner en ökning på 9,5 mnkr.

I och med omorganisationen som började gälla från och med 1 januari 2021 har en växling av budgettram skett mellan KS och övriga nämnder för den personal som bytt arbetsplats.

Nya resursfördelningsmodellen tar hänsyn till demografisk förändring och generell effektivisering som behöver göras för att lämna ett resultatöverskott om 1,5 %. Den demografiska justeringen uppgår till 20,1 mnkr och den generella effektiviseringen 21,3 mnkr.

Nämnd	Ramändringar	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2025
Kommunstyrelsen (KS)	Budgetflytt kundtjänst	-3 998			
	Demografisk förändring	-987	-1072	-1 095	-1 106
	Generell effektivisering	4243	3 047	2 149	1969
	Uppräkning ramar	-11 410	-6 664	-6 606	-6 710
Bygg- och miljönämnden (BMN)	Budgetflytt kundtjänst	1 153			
	Demografisk förändring	-27	-23	-24	-24
	Generell effektivisering	244	79	51	47
	Uppräkning ramar	-701	-177	-162	-163
Kultur- och fritidsnämnden (KFN)	Budgetflytt kundtjänst	200			
	Demografisk förändring	-192	-201	-211	-212
	Generell effektivisering	0	557	372	373
	Uppräkning ramar	-1 602	-1 213	-1 264	-1 269
Barn- och utbildningsnämnden (BUN)	Budgetflytt kundtjänst	267			
	Demografisk förändring	-5 943	-4 050	-1 100	808
	Generell effektivisering	7 383	8 274	5 025	4 146
	Uppräkning ramar	-26 036	-16 995	-16 905	-17 253
Socialnämnden (SN)	Budgetflytt kundtjänst	2 378			
	Demografisk förändring	-12 911	-20 578	-20 416	-14 922
	Generell effektivisering	9 164	8 274	10 074	7 888
	Uppräkning ramar	-26 001	-15 558	-15 679	-16 367

Negativt belopp = ökade kostnader, positivt belopp = minskade kostnader

Kommunstyrelse

En särskild prioritering om 1,7 mnkr görs på säkerhet, beredskap och brottförebyggande arbete under planperioden. Särskilt lönesatsning om 2,0 mnkr samt budget för prioriterat utvecklingsarbete om 3,8 mnkr fortgår även under 2023. En permanent budgetpost om 0,1 mnkr byggs upp för Valnämnden de år då val inte genomförs, denna budget utökas de åren då val genomförs. Tidigare beslutat sparbetning om 5,0 mnkr inom kommunstyrelsens ansvarsområde förflyttas framåt i planperioden.

Pensioner med ansvar kommunstyrelse (avser kommuntotal): Efter information från SKR samt Skandias helårsprognoser höjs budgeten med 8,2 mnkr för att täcka upp för kommunens kostnader 2023. Pensionskostnaderna ökar kraftigt år 2023 främst av två skäl, höjda avgifter/premier i det nya pensionsavtalet som gäller från 1 januari 2023 samt stor ökning i prisbasbeloppet år 2023.

Skatter och bidrag samt räntenetto med ansvar kommunstyrelse (avser kommuntotal): Prognosen beräknas på 22 500 invånare enligt SKR skatte- och bidragsprognos 2022-04-28 samt egen intern bedömning.

Räntenetto en ny beräkning med hänsyn till framtida investeringar och ränteläge innebär en ökning av räntenettet med 1,0 mnkr inför 2023, större ökning- ar planeras under planperioden.

Teknisk förvaltning med ansvar kommunstyrelsen: Budgetramen höjs med 2,8 mnkr för att hålla fastigheter i felsäkert läge, samt för besiktningar och underhåll vägar och gator.

Bygg- och miljönämnden

Inga särskilda prioriteringar utöver ordinarie uppräkningsplaneras. Budgetram förflyttas till Kommunstyrelsen, för kundtjänst. Nämnden arbetar vidare internt med förändringar inom ram.

Kultur- och fritidsnämnd

En särskild satsning görs inom kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde 2023; utökad budgetram om 1,2 mnkr, utökad ram för ökad hyra då Frösåkershallen i Östhammar genomgått viss renovering, samt ordinarie uppräkningsplanering. Ingen effektivisering läggs på kultur- och fritidsnämnden 2023. Budgetram förflyttas till Kommunstyrelsen, för kundtjänst.

Barn- och utbildningsnämnd

Justering görs i form av demografisk justering samt något minskad ram (0,3 mnkr) för arbete med sjuklönekostnader. Budgetram förflyttas till Kommunstyrelsen, för kundtjänst. Utöver detta planeras inga särskilda prioriteringar utöver ordinarie uppräkningsplanering. Nämnden arbetar vidare internt med förändringar inom ram.

Socialnämnd

En särskild satsning görs inom socialnämndens ansvarsområde 2023; utökad budgetram om 3 mnkr för ökade kostnader för skyddsutrustning. Socialnämnden får också en större demografisk justering samt något minskad ram (0,3 mnkr) för arbete med

sjuklönekostnader. Uppräkningsplanering av löner och övriga kostnader enligt kommunens resursfördelningsmodell. Budgetram förflyttas till Kommunstyrelsen, för kundtjänst och en generell effektivisering behöver göras 2023.

Driftbudgetens flerårsplan 2024 – 2026

Flerårsplanen bygger på invånartal om 22 600 år 2024, 22 700 år 2025 samt 22 800 år 2026, i linje med SCB:s och SKR:s befolkningsprognoser. Prognosen för kommunens intäkter är gjord enligt SKR:s skatte och bidragsprognos 2022-04-28.

En preliminär fördelning utifrån resursfördelningsmodellen per nämnd har utförts för 2024 med lönekostnader 2,8 % och övriga nettokostnader 2,6 %. För åren 2025-2026 den preliminära uppräkningsplaneringen 2,7% för lönekostnader och 2,6% för övriga kostnader och intäkter i enlighet med prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Ny beräkning med hänsyn till framtida investeringar och ränteläge innebär en ökning av räntenettet om 6 mnkr under planperioden.

Valnämndens budgetram utökas med 0,6 mnkr 2024 då EU-val genomförs i juni.

En rationalisering om 10,0 mnkr finns i flerårsplanen 2024-2026. Fördelningen för planperioden är inte beslutad ännu utan bestäms i varje årsbudget. Totalt uppgår rationaliseringen till 16,5 mkr under åren 2021-2026. Lönesatsning, satsning på säkerhet och beredskap samt utvecklingsbudget bibehålls under planperioden.

Kommunstyrelse, teknisk förvaltning: Budget till teknisk förvaltning ökas med 2,8 mnkr per år för att hålla fastigheter i felsäkert läge (kan ej tas ut i hyra) samt driftskostnader underhåll vägar och gator.

Bygg- och miljönämnd: Inga förändringar förutom ordinarie uppräkningsplaneras.

Kultur- och fritidsnämnd: En särskild utökning av budgeten görs under planperioden då Gimo sim- och sporthall beräknas vara renoverad. Den ökade driftbudgeten kompenserar för ökad hyra.

Barn- och utbildningsnämnd: Inga förändringar förutom ordinarie uppräkningsplaneras.

Socialnämnd: Det specialdestinerade statsbidraget på 11,8 mnkr som nämnden haft möjlighet att ansöka om 2021-2023 tas bort år 2024, oförändrad nettoram. I övrigt planeras inga förändringar förutom uppräkningsplaneras under planperioden

Investeringsbudget

NETTOBUDGET PER NÄMND (TKR)	BUDGET 2023	PLAN 2024	PLAN 2025	PLAN 2026
Kommunstyrelse	74 600	101 400	150 300	37 600
<i>varav kommunledning och verksamhetsstöd</i>	<i>2 500</i>	<i>2 500</i>	<i>2 500</i>	<i>2 500</i>
<i>varav teknisk förvaltning</i>	<i>70 600</i>	<i>97 400</i>	<i>146 300</i>	<i>33 600</i>
<i>varav affärsverksamhet Renhållning</i>	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>
Bygg- och miljönämnd	200	200	200	200
Kultur- och fritidsnämnd	1 700	1 700	1 700	1 700
Barn- och utbildningsnämnd	4 500	4 500	4 500	4 500
Socialnämnd	2 300	2 300	2 300	2 300
NETTOINVESTERINGAR KOMMUNEN	83 300	110 100	159 000	46 300

	UTGIFTER O BUDG* TOM 2022	BUDGET 2023	PLAN 2024	PLAN 2025	PLAN 2026
STÖRRE INVESTERINGSPROJEKT (TKR)					
Expl bost.mark Björnhålsskogen, Alunda	11 529		22 000		
Expl bost.mark Prästgårdshöjden, Alunda	13 932		10 000		
Expl bost.mark Klockarbacken, Österbybruk	3 160	20 000			
Proj industrimark Klev	2 498	6 000	6 000	6 000	
Proj Myran	30 119		4 000		
Utbyggnad skolor Alunda				55 000	
Skolor i Gimo	1 000	5 000	10 000	20 000	
Förskola Gimo	1 000	5 000	5 000	25 000	
Förskolor Alunda/Österbybruk		1 000	20 000	20 000	20 000
Ofördelat verksamhetslokaler	458 875**	5 000	5 000	5 000	0
Upprustning Landbad		10 000			
Civildförsvaret/beredskap		5 000	2 000	2 000	2 000
Strategiska inköp, mark		5 000	5 000	5 000	5 000
Övriga projekt		21 300	21 100	21 000	19 300
NETTOINVESTERINGAR KOMMUNEN		83 300	110 100	159 000	46 300

* Kolumnen tar upp redovisade kostnader vissa projekt t.o.m 2021 + budget och budgetflytt 2022

** I beloppet ingår 2022 pågående projekt som beräknas färdiga 2022 som tex Nya skolan Östhammar, Utbyggnad Österbyskolan och Olandsskolan, Förskolor Östhammar och Österbybruk, Ombyggnation Frösåkershallen och sporthall Gimo.

Resultatbudget

mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER						
Verksamhetens intäkter	313,0	318,0	326,6	335,0	343,8	352,7
Verksamhetens kostnader	-1 575,0	-1 644,3	-1 728,8	-1 777,7	-1 828,3	-1 882,3
Avskrivningar	-73,8	-71,4	-77,0	-79,0	-81,1	-83,2
Summa verksamhetens nettokostnader	-1 335,8	-1 397,7	-1 479,3	-1 521,7	-1 565,6	-1 612,8
SKATTEINTÄKTER MM						
Skatteintäkter	1 117,7	1 145,6	1 207,4	1 251,6	1 297,8	1 344,0
Generella statsbidrag o utjämning	286,9	287,9	296,0	304,8	305,4	309,3
Summa verksamhetens resultat	68,8	35,8	24,1	34,6	37,6	40,6
Finansiella intäkter	2,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Finansiella kostnader	-2,1	-2,6	-3,1	-5,1	-7,1	-9,1
Resultat efter finansiella poster	69,3	34,8	22,6	31,1	32,1	33,1
Extraordinära intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	69,3	34,8	22,6	31,1	32,1	33,1
NYCKELTAL						
resultat som andel av skatter och generella statsbidrag	4,9%	2,4%	1,5%	2,0%	2,0%	2,0%

Balansbudget

mnkr	Bokslut 2021	Just. Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
TILLGÅNGAR						
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR						
Materiella/immateriella anläggningstillgångar	1 351,4	1 516,5	1 636,0	1 667,0	1 744,9	1 708,0
Finansiella anläggningstillgångar	108,5	108,5	108,5	108,5	108,5	108,5
Summa anläggningstillgångar	1 459,9	1 624,9	1 744,4	1 775,5	1 853,4	1 816,5
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR						
Förråd/exploateringstillgångar	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kortfristiga fordringar	172,8	96,5	96,5	96,5	96,5	96,5
Kassa och bank	101,3	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
Summa omsättningstillgångar	275,0	147,5	147,5	147,5	147,5	147,5
Summa tillgångar	1 734,8	1 772,4	1 891,9	1 923,0	2 000,9	1 964,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	848,9	883,7	906,3	937,4	969,5	1 002,5
- varav resultatutjämningsreserv	22,3	22,3	22,3	22,3	22,3	22,3
- varav årets resultat	69,3	34,8	22,6	31,1	32,1	33,1
AVSÄTTNINGAR						
Avsättningar för pension och likn. förpliktelser	26,1	33,7	41,8	43,9	46,1	48,2
Övriga avsättningar	16,3	16,6	17,0	17,3	17,7	18,0
Summa avsättningar	42,4	50,3	58,8	61,2	63,7	66,3
SKULDER						
Långfristiga skulder	525,1	534,4	642,9	660,4	723,7	671,2
Kortfristiga skulder	318,4	304,0	284,0	264,0	244,0	224,0
Summa skulder	843,5	838,4	926,9	924,4	967,7	895,2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 734,8	1 772,4	1 891,9	1 923,0	2 000,9	1 964,0

Kassaflödesanalys

mnkr	Bokslut 2021	Just. Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Periodens resultat	69,3	34,8	22,6	31,1	32,1	33,1
Ökning (+) /minskning (-) av avsättningar	-5,8	2,0	8,5	2,4	2,5	2,6
Rearesultat avyttring av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för av- och nedskrivningar	73,8	71,4	77,0	79,0	81,1	83,2
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	137,3	108,3	108,1	112,6	115,7	118,8
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordr.						
Ökning (-)/minskning (+) förråd mm						
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder						
Medel från den löpande verksamheten	137,3	108,3	108,1	112,6	115,7	118,8
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Förvärv av materiella/immateriella anläggningstillgångar	-117,2	-148,9	-196,5	-110,1	-159,0	-46,3
Investering i kommunkoncernföretag	-38,4					
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-2,2					
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	13,5					
Medel från investeringsverksamheten	-144,3	-148,9	-196,5	-110,1	-159,0	-46,3
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Ökning (+)/minskning (-) av övriga långfristiga skulder		9,3	108,5	17,5	63,3	-52,5
Ökning (-)/minskning (+) av långfristiga fordringar						
Amortering av skulder för finansiell leasing	-19,6	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
Medel från finansieringsverksamheten	-19,6	-10,7	88,5	-2,5	43,3	-72,5
ÅRETS KASSAFLÖDE						
Likvida medel vid årets början	188,3	101,3	50,0	50,0	50,1	50,1
Likvida medel vid periodens slut	101,3	50,0	50,0	50,1	50,1	50,1

Östhammars kommun

Stångörsgatan 10, Box 66 • 74221 Östhammar

Tel: 0173-860 00 • E-post: osthammardirekt@osthammar.se

Hemsida: www.osthammar.se • Orgnr: 212000-0290